

DATOS IDENTIFICATIVOS

Literatura española medieval

Materia	Literatura española medieval			
Código	V01G400V01931			
Titulación	Grao en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	3	1c
Lingua impartición	Castelán			
Departamento	Literatura española e teoría da literatura			
Coordinador/a	Chas Aguión, Antonio			
Profesorado	Chas Aguión, Antonio			
Correo-e	achas@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral				

Competencias

Código	
CB1	Que o estudantado saiba aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
CB2	Que o estudantado demostre posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
CB5	Que os estudantado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
CG1	Capacitación do estudantado para que adquira coñecementos lingüísticos e literarios.
CG2	Adquisición dos fundamentos metodolóxicos e críticos que permita ao estudantado acceder ao exercicio da actividade profesional cunha formación versátil e interdisciplinar.
CG5	Capacidade do estudantado para comprender as interrelacións pertinentes entre os diversos ámbitos de estudo que integran o título.
CG7	Coñecer os métodos básicos do estudo e análise lingüísticos e literarias.
CE3	Coñecemento da literatura galega, española e portuguesa.
CE6	Coñecemento dos conceptos e métodos da análise literaria.
CE9	Coñecemento de retórica e estilística.
CT6	Capacidade de xestionar a información.
CT8	Habilidade para traballar de forma autónoma.
CT9	Capacidade crítica e de autocrítica.
CT10	Capacidade de análise e síntese.
CT11	Capacidade para manexar a bibliografía consultada e para citala axeitadamente.
CT12	Respecto pola ética profesional e, en particular, pola propiedade intelectual.

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
Que o estudantado saiba aplicar os seus coñecementos ao seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.	CB1

Que o estudiantado demostrase posuí e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral, e adóitase atopar a un nivel que, aínda que se apoia en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.	CB2
Que o estudiantado desenvólvese aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.	CB5
Capacitación do estudiantado para que adquira coñecementos lingüísticos e literarios.	CG1
Adquisición dos fundamentos metodolóxicos e críticos que permita ao estudiantado acceder ao exercicio da actividade profesional cunha formación versátil e interdisciplinar.	CG2
Capacidade do estudiantado para comprender interrelacións pertinentes entre os diversos ámbitos de estudo que integran o título.	CG5
Coñecemento dos métodos básicos do estudo e análise lingüística e literaria.	CG7
Coñecemento da literatura española do período correspondente á Idade Media.	CE3
Coñecemento dos conceptos e métodos da análise literaria relativos á literatura medieval española.	CE6
Coñecementos de retórica e estilística aplicados á literatura española da Idade Media.	CE9
Comunicación oral e escrita na lingua materna.	CT6
Capacidade de xestionar a información.	CT6
Habilidade para traballar de forma autónoma.	CT8
Capacidade crítica e de autocrítica.	CT9
Capacidade de análise e síntese.	CT10
Capacidade para manexar a bibliografía consultada e para citala adecuadamente.	CT11
Respecto pola ética profesional e, en particular, pola propiedade intelectual.	CT12

Contidos

Tema	
1. Marco histórico e cultural	1.1. Contexto 1.2. Vías de transmisión da obra medieval 1.3. Problemas, fontes e bibliografía xeral para o estudo da literatura española medieval
2. A poesía na Idade Media	2.1. Lírica tradicional. 2.2. Épica, haxiografía e debates. 2.3. Mester de clerecía. 2.4. A cuaderna vía no século XIV. O Libro de Bo Amor. 2.5. Poesía de cancionero.
3. A prosa na Idade Media	3.1. Orixes, século XIII (literatura gnómica, exemplarios e traducións. Alfonso X) 3.2. A prosa no século XIV (literatura exemplar, prosa didáctica) 3.3. A heteroxeneidade da prosa no século XV (didáctica, epistolar, histórica, libros de viaxes e prosa de ficción) 3.4. A Celestina
4. O teatro na Idade Media	4.1. Teatralidad e parateatralidad 4.2. Teatro relixioso 4.3. Espectáculos cortesáns e teatro.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	4	2	6
Lección maxistral	20	8	28
Eventos científicos	2	4	6
Traballo tutelado	14	0	14
Seminario	6	8	14
Exame de preguntas de desenvolvemento	2	42	44
Resolución de problemas e/ou exercicios	0	38	38

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introdutorias	Nas primeiras horas de docencia presencial das dúas partes está prevista unha sesión informativa a todo o alumnado, anticipando e aclarando as cuestións relativas ao desenvolvemento do curso. Así mesmo, serán utilizadas estas horas para a explicación da metodoloxía que se seguirá nas clases prácticas, especialmente no relativo ás tarefas, lecturas de obras medievais recomendadas e traballos de aula.
Lección maxistral	Nas clases teóricas presentarei ao alumnado cada un dos temas de maneira organizada, proporcionándolle a bibliografía precisa. No caso do réxime semipresencial o alumnado disporá da información fornecida polo profesor a través das titorías, tanto presenciais como a través do correo electrónico, así como o material fornecido na plataforma de teledocencia.
Eventos científicos	Está prevista a visita dun/a especialista na materia que pronunciará unha conferencia, en horas presenciais, sobre un dos contidos do programa, e sobre o que o alumnado, tanto presencial como non presencial, terá que facer un traballo. Para ese efecto, o alumnado semipresencial tamén disporá dos materiais precisos para desenrolo desta actividade.
Traballo tutelado	Complemento das sesións maxistrais, nas horas prácticas serán expostos os conceptos teóricos a un grupo máis reducido do alumnado. O alumnado semipresencial tamén disporá dos materiais precisos (sexa a través da plataforma de ensino virtual ou por correo electrónico) para avanzar en cada unidade temática.
Seminario	Horas de asistencia obrigatoria para todo o alumnado, fixadas no horario oficial, nas que se aclararán cuestións e se resolverán dúbidas previas ao exame ou á resolución de traballos, especialmente os relativos á práctica do comentario literario de textos. O alumnado de réxime semipresencial cumprirá coas esixencias deste tipo de matrícula en canto ao número de titorías obrigatorias, dúas polo menos, ademais doutras que se acorde co profesorado.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Actividades introdutorias	Tanto nas horas dedicadas ás actividades introdutorias como nas que, ao longo do curso, asigno ás titorías en grupo, exporei ao alumnado aspectos relativos á metodoloxía da materia e ao seguimento da mesma. Así mesmo, procurarei levar un seguimento individualizado de cada estudante, expondo os principios metodolóxicos que rexerá a análise do texto literario, así como os fundamentos da avaliación. Para realizar este seguimento personalizado, cada estudante terá asignadas as horas de contacto co profesor, de carácter obrigatorio, ademais daquelas optativas que poida precisar.
Seminario	Nas horas asignadas ás titorías en grupo, en horario presencial, exporei ao alumnado aspectos relativos á metodoloxía da materia e ao seguimento da mesma. Así mesmo, procurarei levar un seguimento individualizado de cada estudante, expondo os principios metodolóxicos que ha de rexer a análise do texto literario, así como os fundamentos da avaliación. Para realizar este seguimento personalizado, cada estudante terá asignadas as horas de contacto co profesor, de carácter obrigatorio, ademais daquelas *optativas que poida precisar. O alumnado semipresencial haberá de cumprir co mínimo de asistencia obrigatoria a titorías, fixadas pola coordinación de grao para este segundo cuadrimestre, ademais da posibilidade de asistir ás titorías que concerte comigo, de carácter potestativo.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Seminario	O seguimento e a presentación de comentarios (parciais ou totais) de textos literarios entregados en clase, así como a resolución de dúbidas prácticas sobre os contidos da materia, serán avaliados tras a realización das titorías. Todo o alumnado matriculado na materia haberá de ter polo menos unha titoría en data convida co profesor.	10	CB1 CG1 CE3 CT6 CB2 CG2 CE6 CT8 CB5 CG5 CE9 CT9 CG7 CT10 CT11 CT12

Exame de preguntas de desenvolvemento	A proba escrita ao remate do cuadrimestre é obrigatoria para todo o alumnado, que terá que superala para aprobar a materia. Consistirá en: 1) elaboración dun comentario literario completo, de acordo co esquema exposto polo docente, dalgunha das obras analizadas nas sesións presenciais (no caso de alumnado que siga a avaliación continua) ou de calquera das lecturas obrigatorias do programa (para quen opte por avaliación única). 2) unha ou varias cuestións de carácter práctico acerca de aspectos que o alumnado terá que contemplar sobre un texto literario (análisis métrico, retórico, etc.).	70	CB1 CB2 CB5	CG1 CG2 CG5	CE3 CE6 CE9	CT6 CT8 CT9 CT10 CT11 CT12
Resolución de problemas e/ou exercicios	Nas clases prácticas o alumnado ha de realizar probas obrigatorias consistentes na aplicación de coñecementos sobre un texto literario, ben sexa de contido (para verificar a correcta comprensión das obras de lectura obrigatoria), como de diferentes aspectos expostos nas clases teóricas: métrica, retórica, etc. Terase en conta non só a correcta realización, senón tamén a corrección lingüística e a exposición oral. Será obrigatoria para o alumnado que opte pola avaliación continua ter realizado polo menos dous exercicios deste tipo ao longo do cuadrimestre.	20	CB1 CB2 CB5	CG1 CG2 CG5	CE3 CE6 CE9	CT6 CT8 CT9 CT10 CT11 CT12

Outros comentarios sobre a Avaliación

Para a primeira edición de actas o alumnado ten dereito a elixir entre avaliación continua ou avaliación única, e a cualificación final, así como a tipoloxía das probas, resultará da aplicación do arriba exposto: así, na avaliación única, o exame, que será diferente e dará conta de todo o temario oficial, equivalerá ao 100% da cualificación. Terá lugar en data fixada pola Xunta de Facultade. Pola contra, para a segunda edición das actas (mes de xullo, en data oficial fixada pola Xunta de Facultade), así como para as posteriores convocatorias extraordinarias, tan só haberá a posibilidade de avaliación única, a través dun exame que combinará probas prácticas (especialmente comentarios literarios de textos extraídos das lecturas obrigatorias) e preguntas mais breves de carácter teórico ou de aplicación práctica.

Lémbrese a importancia, tanto para o exame escrito (proba de desenvolvemento e proba práctica en torno ao comentario literario de textos) como para a entrega dos traballos nas horas prácticas, da corrección lingüística. Así mesmo, a copia ou plaxio total ou parcial en calquera tipo de proba levará a cualificación cun cero. Alegar descoñecemento do que supón un plaxio non eximirá das responsabilidades derivadas neste aspecto.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Gómez Redondo, F., **Historia de la métrica medieval castellana**, Cilengua, 2016

Gómez Redondo, F., **Historia de la poesía medieval castellana I**, Cátedra, 2020

Lacarra, Mª J. y J. M. Cacho Bleuca, **Historia de la literatura española. 1. Entre la oralidad y la escritura. La Edad Media**, Crítica, 2012

Rodríguez Cacho, Lina, **Manual de historia de la literatura española**, Castalia, 2016

Bibliografía Complementaria

González, Déborah y Helena Bermúdez, **Humanidades digitales : miradas hacia la Edad Media**, De Gruyter, 2019

Recomendacións

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece unha planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dunha maneira mais áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

Nesa situación, e no que respecta a esta materia, manteríanse as metodoloxías, contidos, avaliación e titorías expostas nos correspondentes apartados desta guía, coa excepción de que se realizarán coas ferramentas proporcionadas pola Universidade de Vigo (aulas e despachos virtuais, correo electrónico e Moovi).

Por outra banda, e no caso de que fora precisa a adaptación da docencia á modalidade mixta, na que unha parte do estudiantado permanecerá na clase, seguindo o resto do estudiantado as clases dun modo preferentemente síncrono ou asíncrono dependendo da ferramenta que mellor se adapte a cada unha, as metodoloxías, a atención personalizada e a avaliación serán as mesmas que as da modalidade presencial, adaptando os grupos e quendas para cumprir coa normativa sanitaria.
